

Спремни сте да пешачите десетине километара, по непознатом терену, ноћу, са 40 килограма терета? Способни сте да газите реку када је температура ваздуха близу нуле? Трпите жуљеве, упале мишића, огреботине? Имате руку одличног стрелца и урођену луцидност? Сматрате се храбрим? Ако је тако, можда једног дана на униформу пришијете амблем крилате змије.

СЕЛЕКТИВНА ОБУКА ЗА БАТАЉОН ВОЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ „КОБРЕ“

ЖЕЛИТЕ ЛИ ДА ПОСТАНЕТЕ СПЕЦИЈАЛАЦ

Да ли сте обратили пажњу на момке у елегантним оделима, који неупадљиво, увек на корак или два, ходају поред или иза председника Републике, министра одбране и начелника Генералштаба? Осим малог знака на реверу, ништа не казује ко су они и каква је природа њиховог посла. Исти такав амблем можете видети и на десном рукаву њихове униформе, када их сретнете у касарни „Дедиње“, на Војној академији или неком од полигона, где вежбају и усавршавају вештине, ретке и непознате „обичним“ људима.

Амблем који означава припадност њиховој јединици у облику је штита, неупадљиве маслинасто-беж боје. У његовом средишту налази се бодез око чије оштрице обмотана, са хералдичким приказом орлових крила, прети једна од најопаснијих животиња у природи – кобра.

Није случајно да је управо њима поверена брига о безбедности најодговорнијих личности у држави и Војсци. Са још неколико специјалних јединица у нашим оружаним снагама, батаљон војне

полиције посебне намене *Кобре* неприкосновена је вредност српске војске.

Данас су *Кобре* део Гарде, јединице са најдужом војничком традицијом у Срба. Готово три деценије искуства чини их експертима у припреми и извођењу војнополицијских и противдиверзионих акција.

■ ПРИВИЛЕГИЈА МАЛОБРОЈНИХ

Бити један од њих, част је и привилегија малобројних. Бити одличан војник не значи бити довољно добар за *Кобре*. Обично једном годишње јединица расписује конкурс за пријем нових припадника из редова официра и подофицира Војске Србије. Мали број довољно способних и упорних достигне тај циљ.

Ове године педесеторица подофицира изразила је жељу да испушта своје квалитете и током тронедељне селективне обуке за службу црну беретку. Међутим, прва рампа за двадесеторицу њих био је лекарски преглед на ВМА. Капетан прве класе Дејан Мили-

кић, у чијој је надлежности овогодишња селекција, каже да су лекарске провере више него ригорозне.

– Кандидати морају бити апсолутно физички здрави. Догађало се и да активни спортисти буду одбијени, јер су имали неку, у редовним околностима, баналну здравствену ману – благу хипертензију или нешто слично. Када су људи изложени таквим напорима и оптерећењима, као што се то дешава на селективној обуци, сваки недостатак може бити кобан – каже капетан Миликић.

Да је савршено здравље неопходан услов да би се уопште ступило на селективну обуку, уверили смо се 20. октобра на полигону „Пескови“ код Великог Градишта. Тог дана киша и хладноћа као да су удруженим снагама покушавале да слома вољу преостале двадесеторице, који су претходних недеља испитивали границе своје психофизичке издржљивости.

Екипа *Одбране* стигла је у логор непун сат пре но што су кандидати завршили напорни ноћни марш, дуг више од 30 километара. Получасовни предак, преислачење у суву униформу и – обука се наставља.

– Поред физичке снаге и издржљивости, кандидати морају да покажу и изванредну психичку стабилност, јер многи сегменти обуке управо тестирају вољу да се постане припадник наше јединице – уводи нас у причу капетан Миликић.

Према његовим речима, формални услови за долазак на селекцију такође су битно другачији него у осталим јединицама војске. После лекарских прегледа кандидати се упућују на проверу физичких способности. На основу постигнутих резултата, инструктор задужен за физичку обуку процењује тренутно стање кандидата и могућност за напредак.

Капетан прве класе
Дејан Миликић

■ РИГОРОЗНА ПРОВЕРЕ

Услови конкурса предвиђају и да кандидати прођу потребне безбедносне провере, да су у професионалној војној служби најмање две године, да су млађи од 30 година и да имају најмање врло добру службену оцену.

– Постоје утврђени планови обуке и она се реализује по принципу механичког усвајања знања и вештина, односно дрила. На основу резултата које постижу ми видимо ко је и колико спреман да поднесе напоре. Нисмо практиковали да их одстрањујемо током појединих етапа обуке. Они то углавном учине сами када схвате да не могу нешто да ураде или издрже. После 21 дан анализирамо резултате и процењујемо ко од њих испуњава услов да буде припадник нашег батаљона – објашњава командир вода за селекцију.

Прва недеља обуке одвијала се на Војној академији на Бањици и састојала се из комбинације физичког вежбања, основа војнополицијске тактике и гађања из ватреног оружја. Кандидати су морали да прођу један краћи марш од Бањице до Бубањ Потока и један дужи од Јагодине до Сугубина.

Преостале две недеље обуке одвијале су се на полигону „Пескови“ код Великог Градишта где је на ред дошао „тврђи“ део.

– Сваког дана по два сата практикујемо физичко вежбање са елементима борења. Гађања из различитих оружја су такође свакодневна. Понављамо и неке теме из тактике пешадије. Углавном сегменте појединачне обуке – наглашава Миликић.

Ипак, најзахтевнији сегмент свакако јесу дуги и напорни маршеви. Инструктори се слажу у оцени да највећи број кандидата „пу-

ца” управо током марша. Како објашњавају наши саговорници, маршеви не представљају само тест кондиције него и психолошке стабилности. Проверава се и способност оријентације на непознатом земљишту, али и остали сегменти војностручних знања и вештина.

– Одреди им се, на пример, задатак да пређу неку маршруту дугу тридесет километара. У сваком тренутку они са собом имају око 20 килограма опреме. На пола пута им се дода и транспортни ранац са још 20 килограма, или се марш „неочекивано” продужи за још пет или десет километара – наводи неке од метода капетан Миликић. – Треба рећи и да је режим сна тим људима поремећен. Они спавају знатно краће од уобичајеног, што представља додатну тешкоћу.

Такве ситуације изузетно су стресне и, како смо у разговору са кандидатима чули, мало коме није пало на памет да одустане у неком тренутку. Ипак, важну улогу у савладавању таквих тешкоћа има дух колектива. Неретко другови из тима посусталом колеги помогну да преброди кризу носећи део његовог терета или чак њега са комплетном опремом, ако затреба.

Прелазак реке преко два разапета ужета, гажење ледене воде и пузање кроз блато само су неке од вежби које стављају на пробу ум и тело. Ношење балвана, комбиновано са небројеним серијама склекова и трбушњака, један је од сигурних начина за стицање тешких упала мишића.

Како каже наш саговорник, оцене физичке провере на почетку и крају селективне обуке битно се разликују. Са просечне осене 3,60

на улазној провери, на крају селекције просек је порастао на 4,30.

Завршни марш, дуг између 50 и 60 километара, јесте последњи тест који се ставља пред кандидате током 21 дана обуке. У тимовима од по шест људи они треба да савладају километре, кишу, жуљеве, болове и – себе. То је ретка прилика да се истраже границе воље. Неки од тих момака за који месец постаће припадници елитног војнополицијског батаљона. Или неће, ако не задовоље критеријуме. Престиж се задржава само строгом селекцијом. У свету, тек десетак посто пријављених савлада све тешкоће обуке и уђе у специјалне јединице. Нема разлога да и у Војсци Србије не буде тако. Некад ни одлично није довољно добро за елиту. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Даримир БАНДА